

Polgárőrségek fejlesztése a déli térségben

M8-DUNAHÍD

Közhasznú Nonprofit Kft.

2012

Tartalom

Bevezetés.....	4
Fogalomjegyzék	5
Szakirodalom.....	7
Jogsabályi háttér	7
Polgárőr módszertani füzetek.....	14
Polgárőr alapismeretek	15
Helyzetelemzés.....	17
Daruszentmiklós.....	17
Előszállás.....	19
Nagykarácsony	22
Polgárőrségekről általában	25
Eredmények és javaslatok	28
Stratégiai együttműködés a polgárőrségek között.....	28
Közvilágítás fejlesztése	29
Szomszédok egymásért mozgalom megszervezése	30
Térfigyelő kamerarendszer kiépítése.....	31
Korai család-terápia.....	32
Közbiztonsági egyeztető fórum létrehozása.....	33
Önvédelmi képzés a polgárőrök számára.....	34
Közös polgárőr honlap/portál létrehozása.....	35
Fiatalok képzése, oktatása az iskolákban	36
Lakosok képzése, oktatása	37
Polgárőrségek kommunikációjának fejlesztése.....	38
Eszközparkok fejlesztése.....	39
Polgárőr lovas tagozat	40
Közbiztonsági verseny fiatalok számára	42
Szemétszedési akció	43
Közlekedésbiztonsági előadások szervezése.....	44
Parkoló gépjárművekkel kapcsolatos megelőzési feladatok	45
Gépjármű-felismerési rendszer alkalmazása.....	46
Illegális hulladéklerakások felderítése és megszüntetése.....	47
„Faültetés minden újszülöttért” mozgalom kezdeményezése	48
„Egy iskola – egy polgárőr” program megszervezése.....	49

Ifjúsági felelős	50
Elsősegély-nyújtási képzések megszervezése	51
Karitatív tevékenységek szervezése	52
Összefoglalás.....	53
Irodalomjegyzék.....	54
Nyilatkozat a tanulmány eredetiségéről	55

Bevezetés

A LEADER HACS három déli települése, Daruszentmiklós, Előszállás, Nagykarácsony a leghátrányosabb helyzetűek a térségben. Fejlesztési elképzeléseiket már 2004-ben összehangolták a Praedium Future programban, a partnerség, az egyeztetés azóta is töretlen. A bűnmegelőzést és a rendfenntartást mindhárom településen saját polgárőrség segíti, amely szervezetek fejlesztésre szorulnak minden szempontból, és a szervezetek közötti együttműködést is szükséges erősíteni.

A három déli település közbiztonság tekintetében is mutat elmaradásokat a többi környező településhez képest, ezért jelentős igény van a lakosok és a vállalkozások részéről az ilyen típusú tevékenységek fejlesztésére. A településeken megvan a párbeszéd az önkormányzati, a civil és a vállalkozói szféra között, a lakosok és a különböző döntéshozók, véleményalkotók jól ismerik egymást, tudnak közösen tenni a településük fejlesztéséért. Ezt az együttműködési és párbeszéd készséget is ki kell használni a közös fejlesztések megtervezésekor.

A tanulmány feltárja a három település közbiztonsági helyzetét és a polgárőr szervezetek erősségeit, gyengeségeit, a jelenlegi helyzet által adott lehetőségeket és elkerülendő veszélyeket, majd jó gyakorlatokat mutat be az ország és az Európai Unió különböző területeiről. Végül konkrét javaslatokat, projektterveket fogalmaz meg a tanulmány a három szervezet fejlesztésére és együttműködésük erősítésére. Az elkészült tanulmányt széles körben társadalmassítjuk, hogy minden elképzelés bekerüljön, és a lakosok is tisztában legyenek a tervekkel, hiszen az igazi közbiztonság csak az ő bevonásukkal valósítható meg.

A fejlesztés legfontosabb eredménye, hogy létrejön a három település polgárőrségeinek egy olyan közös fejlesztési stratégiája, amely rövid távon megvalósítható, és az együttműködésnek köszönhetően sokkal hatékonyabb lesz, mint az önálló fejlesztések. Az is fontos eredmény, hogy lakosság, az önkormányzat és intézményei és a vállalkozások tisztában lesznek a tervezett fejlesztésekkel, és a saját szerepükkel ezekben. Közvetett eredménye a stratégiának a rövid távon (3-5 év) megvalósuló projektek, illetve a polgárőr szervezetek jövőbeni további együttműködése.

Fogalomjegyzék

Polgárőr: A polgárőr a helyi polgárőr szervezet tagja, a polgárőrsegről szóló törvényben, valamint a Büntető Törvénykönyvben meghatározottak szerint közfeladatot ellátó személy, aki önként vállalja a polgárőrség tevékenységében való közreműködést.

Polgárőrség: A közbiztonság megszilárdításában fontos szerepet betöltő önkéntes társadalmi szerveződés.

Közbiztonság: A közbiztonság nem más, mint amit a szó jelent: a „köz” biztonsága, vagyis az állampolgárok mindenkori közbiztonság érzete, amely általában szubjektív, ugyanakkor ezt a szubjektivitást jellemzően a közbiztonságérzetet befolyásoló objektív események és állapotok határozzák meg. Más megfogalmazásban: közbiztonság alatt értünk olyan közállapotot, társadalmi rendet, amelyben mind az egyes polgárok, állami társadalmi gazdasági szervek, életét, testi épségét, anyagi javait, jó hírnevét mindenki tiszteletben tartja és azt az állam erőszak szervei útján szavatolja. (OPSZ, 2009)

Bűnmegelőzés: Az Európai Unió Tanácsa 2001. május 28-án hozott döntése értelmében a bűnmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásainak mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével.

Társadalmi bűnmegelőzés: A társadalmi bűnmegelőzés mindenekelőtt az állampolgárokat és közösségeiket közvetlenül sértő vagy veszélyeztető bűncselekmények csökkentésére irányul. Emellett magában foglal a bűnözés egyes megjelenési formáival (szervezett bűnözés, nemzetközi migrációval összefüggő bűncselekmények egyes típusai) szemben minden olyan összehangolt vagy célzott tevékenységet, amelyekbe az állampolgárok, azok természetes közösségei, a civil szervezetek, az egyházak bevonhatóak és aktivitásukkal a közbiztonság javítható, ennek érdekében a közösségi összetartozás érzése és cselekvőképessége erősíthető. (OPSZ, 2009)

Intézkedés: A polgárőrség bűnmegelőzési szolgálatában intézkedés alatt értjük azokat a beavatkozási jogokat, illetve kötelezettségeket, amelyek - törvény előírásai alapján - az állampolgárt megilletik, illetve terhelik a biztonságot fenyegető veszélyhelyzetek megelőzése, elhárítása, továbbá a következmények enyhítése érdekében. (OPSZ, 2009)

Partnerség: A partnerség alapelve az Európai Unió regionális politikájának egyik lényeges, egyre inkább kiterjedő, szélesedő eleme. A partnerség a stratégiai és operatív kapcsolatok olyan komplex rendszere, amely érinti az érdekek összehangolását, a közös program(ok) kialakítását, a program(ok) előkészítését és menedzsmantjét, továbbá a megvalósításhoz

szükséges erőforrások közös előteremtését, biztosítását, megosztását. A partnerség nem csupán egy hivatalos egyeztetési-konzultációs folyamat, hanem mára már a regionális és helyi fejlesztés, innováció egyik legfontosabb erőforrásává vált.

Jó gyakorlat: A „jó gyakorlatok” (angol nevén: best practice) olyan kipróbált, a gyakorlatban már megvalósított projektek, vagy programok, melyeket valamikor már megvalósítottak és a megvalósítók sikeresnek ítélték. A jó gyakorlatként nevezett projekt, program, vagy annak egy része, eleme újszerű, a meglévőtől eltérő ötleteket, módszereket tartalmaz, melyek átültethetők egy másik projektre, vagy programra, hozzájárulva ezek sikerességéhez.

Szakirodalom

Jogszabályi háttér

Magyarország **Alaptörvényé** nemzeti hitvallás részében is felsorolásra kerül a biztonság:

- „Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése.”

Ez az elvi alapja polgárok részvételének a rend kialakításában, illetve megőrzésében. Ez az elv folytatódik a továbbiakban is, az alapvetés O) cikkelye:

- Mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni.

A Szabadság és felelősség fejezet IV. és V. cikke:

- Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonságához.
- Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a személye, illetve a tulajdona ellen intézett vagy ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához.

Látható tehát, hogy a polgárőri tevékenység erős alappal rendelkezik a legmagasabb jogszabályi szinten is.

A polgárőrségek tevékenységét alapvetően befolyásolja a 2011. évi CLXV. **törvény a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól**. Az új törvény célja:

- közbiztonság és a közrend megteremtése és fenntartása,
- felelősséget érző állampolgárok számára cselekvési lehetőség biztosítása,
- polgárőrök tevékenységének tisztelete, elismerése és megbecsülése,
- polgárőrök védelmének és támogatásának állam általi garantálása,
- az önkéntes társadalmi szerveződés hatékony működésének biztosítása, az együttműködés kereteinek meghatározása,
- az emberek önkéntes összefogása nélkülözhetetlen Magyarország fejlődéséhez,
- a civil szervezetek a társadalom alapvető egységei, hozzájárulnak közös értékeink mindennapi megvalósulásához,

- az egyesülési szabadság érvényesülése, a civil szervezet működési alapjainak megteremtése,
- elismerés, közérdekű, illetve közhasznú tevékenység támogatása.

Háromféle polgárőr szervezet létezik:

- polgárőr egyesület,
- területi polgárőr szövetség,
- Országos Polgárőr Szövetség.

A polgárőr szervezet politikai tevékenységet nem folytathat, és elnevezésének tartalmaznia kell a polgárőr megnevezést. A polgárőr egyesület alapfeladatai:

- helyi közrend és közbiztonság védelme, valamint a bűnmegelőzésben való közreműködés érdekében:
  - o közterületi járőrszolgálat,
  - o figyelőszolgálat,
  - o közúti baleset helyszínén, valamint bölcsőde, óvoda, általános és középiskola közvetlen közelében jelzőőri tevékenység,

Ezen kívül kiegészítő feladatként önkéntesen közreműködhetnek:

- a katasztrófákra történő felkészülésben,
- a katasztrófák elleni védekezés és a helyreállítás, újjáépítés feladataiban,
- a polgári védelmi szervezetek tevékenységében,
- a környezet veszélyeztetésének, károsításának megelőzésében és elhárításában, a következmények felszámolásában,
- baleset-megelőzés, közlekedésbiztonság,
- áldozatvédelem,
- állat-, környezet- és természetvédelmi tevékenység támogatása,
- a lakosság és az önkormányzatok közötti kapcsolat erősítése,
- fogyatékos személy védelme,
- a polgárok és javaik védelme,
- az állami és önkormányzati vagyon megóvása,

- a közterületen közbiztonsági, bűnmegelőzési, valamint bűnüldözési célból elhelyezett képfeltevő által rögzített felvételek megfigyelése,
- rendezvények helyszínének biztosítása,
- a Rendőrségről szóló törvény alapján létrehozott bűnmegelőzési és közbiztonsági, valamint baleset-megelőzési bizottság munkájában való részvétel,
- önálló, valamint közös feladat- vagy szolgálatellátás útján az együttműködő szervezetek szakmai tevékenységének segítése,
- a polgárőr egyesület feladataival összefüggő oktatási, kulturális, ismeretterjesztő tevékenység,
- a körözött tárgyak, személyek és holttestek azonosítása és felkutatása.

A polgárőrségek kiemelt feladata a rendőrséggel való együttműködés, amelyet együttműködési megállapodással kell formalizálni. Együttműködési megállapodás hiányában polgárőri tevékenység nem látható el. Az együttműködés részleteit szigorúan szabályozza a törvény.

A polgárőr szolgálat ellátásának is komoly feltételei vannak:

- 18. életév betöltése
- büntetlen előélet
- cselekvőképesség
- önkéntesség
- szolgálati és etikai szabályzatok elfogadása nyilatkozattal

A tevékenységgel kapcsolatos legfontosabb megállapítás, hogy a polgárőr hatósági jogkörrel nem rendelkezik, azaz:

- kényszerítő eszközt nem alkalmazhat,
- eljárás által érintett személyek emberi méltóságát és alapvető jogait tiszteletben kell tartani,
- szolgálat ellátása során országosan egységes formaruhát visel,
- hatósági jellegre utaló, megtevesztésre alkalmas egyéb jelzést vagy címet, rendfokozati jelzést nem használhat.

A szolgálatellátás további fontos szabályai:

- szolgálat ellátása során a polgárőr köteles magánál tartani polgárőr igazolványát,

- közterületi szolgálatkor a polgárőri igazolványát köteles a formaruhán jól látható helyen, kítűzve viselni,
- polgárőri szolgálat ellátása során nem tarthat magánál a közbiztonságra különösen veszélyes eszközt /vegyi eszköz kivételével /,
- polgárőr a polgárőri szolgálat ellátása során nem viselhet lőfegyvert,
- a polgárőr egyesület polgárőri szolgálat ellátása érdekében jogosult az egységes digitális rádió-távközlő rendszer használatára,
- a polgárőr a polgárőri szolgálat ellátása során a rendőrségnél rendszeresített hatóanyag-tartalmú és töltőanyag tömegű vegyi eszközt tarthat magánál:
  - o jogos védelmi helyzetben használhatja,
  - o kerülni kell a sérülés okozását,
  - o sérült személynek segítséget kell nyújtani,
- a vegyi eszközt az Országos Polgárőr Szövetség - térítés ellenében - az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv központi szervétől igényelheti az együttműködési megállapodás alapján.
- az eljárásrend nélkül beszerzett vegyi eszköz birtoklására és a polgárőri tevékenység során történő felhasználására a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökre vonatkozó általános szabályok az irányadók.
- a polgárőr egyesület gépjárművén a fényvisszaverődést segítő eszközökön és anyagokon kívül jelzésként kizárólag a „polgárőrség” felirat, a polgárőr egyesület székhelyének megjelölése, az OPSZ és a település címere helyezhető el.
- a polgárőr szervezet gépjárműve nem lehet valamely rendvédelmi szerv vagy más hatóság gépjárművéhez való hasonlósága miatt megtévesztésre alkalmas.
- a polgárőri szolgálat ellátása során a gépjárművön figyelmeztető jelzést adó készülék működtethető,
- a járőrszolgálat gépjárművel történő ellátása során a gépjármű menetlevelét vezetni kell.

A polgárőr jogosult:

- a szabálysértés, bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a cselekmény abbahagyására felszólítani, a cselekmény folytatását megakadályozni,
- a bűncselekmény, valamint a tulajdon elleni szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt visszatartani,

- köteles a visszatartott személyt haladéktalanul az eljárni jogosult hatóságnak átadni vagy értesíteni,
- közterületi járőrszolgálat: a közterületen és nyilvános helyen a bűncselekmények, a szabálysértések, valamint a közrendet és a közbiztonságot sértő cselekmények észlelése és megakadályozása céljából a polgárőr meghatározott körzetben, területen vagy útvonalon bűnmegelőzési tevékenységet folytat, megelőzi az egyéb jogellenes cselekményeket, valamint végzi a jogsértések megszakítását és a tetten ért személyek visszatartását.
- figyelőszolgálat: a megfigyeléssel érintett területen a közrendet, közbiztonságot veszélyeztető cselekményeket megelőzése és megszakítása, továbbá a rend fenntartása érdekében segítség nyújtása a közösségi rendezvények rendezőinek,
- a polgárőr a közúti közlekedési balesetek, valamint a kiemelt rendezvények, katasztrófa sújtotta területek helyszínén, továbbá az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv, más rendvédelmi szervek és az önkormányzat felkérésére a közlekedés zavartalanságának biztosítása érdekében jogosult jelzőőri feladatok ellátására,
- a polgárőr – a bölcsőde, az óvoda, valamint az általános és középiskola fenntartójának értesítése mellett – a megyei (fővárosi) rendőr-főkapitánysággal kötött együttműködési megállapodása alapján jogosult a gyermekek úttesten történő biztonságos átkelésének elősegítése érdekében a bölcsődék, az óvodák és az általános iskolák közvetlen közelében jelzőőri feladatokat ellátni,
- a polgárőr jelzőőrként nappal jelzőtárcsával, éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetén piros fényt adó lámpával irányítja a forgalmat.
- a jelzőőri tevékenységet végzőnek és jelzéseinek a megállási látótávolságból folyamatosan láthatóknak kell lenniük,
- a közúti közlekedési baleset helyszínén „Egyéb veszély” jelzőtáblát kell elhelyezni,
- a polgárőr e tevékenysége során láthatósági mellénnyel kiegészített formaruhát visel. A láthatósági mellényen jól láthatóan fel kell tüntetni a „polgárőrség” megjelölést,
- a polgárőr - az együttműködési megállapodásban rögzítettek alapján - közreműködhet körözött személyek, gépjárművek és más tárgyak felkutatásában, azonosításában, valamint holttestek személyazonosságának megállapításában,
- az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv az adatot igénylő polgárőr egyesület részére az Országos Polgárőr Szövetségen keresztül biztosítja a

körözött személyek, gépjárművek vagy egyéb tárgyak, valamint az azonosítandó holttestek aktuális listájának elektronikus elérhetőségét,

- a polgárőr az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv vagy a települési önkormányzat által közterületen közbiztonsági, valamint bűnmegelőzési és bűnüldözési célból, bárki számára nyilvánvalóan észlelhető módon elhelyezett képfelvevő eszközök által rögzített képek megfigyelésében közreműködhet.

A polgárőrségről szóló törvény mellett fontos megemlíteni a 2011. évi CLXXV. **törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról** szóló jogszabályt, amely a polgárőrségek, mint civil szervezetek, egyesületek tevékenységét szabályozza. A sok apró változás mellett fontos, hogy a jövőben minden civil szervezet (akár közhasznú, akár nem) köteles a 224/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet szerinti beszámolót és a 350/2011. (XII.30.) Korm. rendelet szerinti közhasznúsági mellékletet készíteni. Az elfogadott beszámolót és közhasznúsági mellékletet minden év május 31. napjáig letétbe kell helyezni az Országos Bírósági Hivatalnál. A letétbe helyezés az Országos Bírósági Hivatal (1363 Budapest Pf.: 24.) címére történő megküldéssel valósul meg. Ettől az évtől kezdve - főszabály szerint - csak olyan civil szervezet kaphat költségvetési támogatást, amely beszámolóját letétbe helyezte. Ezek a beszámolók már most is megtekinthetők a Bíróság honlapján (www.birosag.hu Társadalmi szervezetek nyilvántartása), az egyes szervezetek adatlapján.

A törvény egyik legfontosabb változása a közhasznúsági minősítés egyfokozatúvá tétele, azáltal, hogy kiemelkedően közhasznú jogállás nem állapítható meg. A Civil törvény meghatározza a közhasznú tevékenység és a közfeladat fogalmát, valamint a közhasznú jogállás megszerzéséhez szükséges feltételeket. Közhasznú szervezetté minősíthető a Magyarországon nyilvántartásba vett létesítő okiratában megjelölt, közfeladat teljesítésére irányuló közhasznú tevékenységet végző szervezet, amely a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez megfelelő erőforrásokkal rendelkezik, továbbá amelyek megfelelő társadalmi támogatottsága kimutatható, és amely civil szervezet.

A civil szervezetnek két egymást követő lezárt üzleti évben meg kell felelnie a közhasznúsági feltételeknek, ebből kifolyólag az újonnan alapított szervezet az alapítást követő két éven belül nem szerezhethet közhasznú jogállást. 2014. május 31. napjáig a jelenlegi közhasznú szervezetek, amennyiben a számviteli beszámolójukat letétbe helyezik továbbra is közhasznú szervezetnek minősülnek, azonban 2014. május 31. napjáig kezdeményezniük kell a Civil törvény szerinti közhasznúsági nyilvántartásba vételt. Ennek elmulasztása esetén a törvényszék törli a közhasznú jogállást.

A közhasznúsághoz két témában legalább egy feltételt teljesítenie kell a civil szervezetnek:

- megfelelő erőforrásokkal kell rendelkezni; azaz
  - o évi átlagos bevételnek meg kell haladnia az egymillió forintot vagy

- két év egybeszámított adózott eredménye nem lehet negatív vagy
  - a személyi jellegű ráfordítások – a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembevétele nélkül – el kell érjék az összes ráfordítás egynegyedét [Civil törvény 32. § (4) pont].
- Megfelelő társadalmi támogatottsággal kell rendelkezni, mely követelmény akkor teljesül, ha az alábbi feltételek valamelyikét teljesíti a szervezet:
- a személyi jövedelemadó meghatározott részének (azaz az 1%-os felajánlásoknak) a szervezetnek felajánlott összegből kiutalt összeg eléri a Civil törvény 54. §-a szerinti bevétel nélkül számított összes bevétel kettő százalékát, vagy
  - a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások elérik az összes ráfordítás felét a két év átlagában, vagy
  - közhasznú tevékenységének ellátását tartósan (két év átlagában) legalább tíz közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy segíti a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően. [Civil törvény 32. § (5) bekezdés]

Az önkéntes tevékenységet végző személyek nyilvántartásához a civil szervezetnek be kell jelnetkeznie

Alapvető fontosságú, hogy a közhasznúság eléréséhez a civil szervezetnek kötelező kettős könyvelést végeznie.

A közhasznúsághoz, mint minősítéshez, mint jogintézményhez a következő egyértelmű előnyök társulnak:

- közszolgáltatási szerződést csak közhasznú szervezet köthet
- a közhasznú szervezet számára juttatott adományok értéke a társasági adót bizonyos mértékben csökkentti (egészen pontosan az adomány értékének 20%-ával, tartós adományozás esetén további 20%-kal – tehát összesen 40%-kal, illetve a Magyar Kármentő Alap és a Nemzeti Kulturális Alap támogatása esetén 50%-kal)

Fontos megemlíteni a közszolgáltatási szerződés gyakorlatának teljes változását. Míg korábban a bírói gyakorlat a közszolgáltatási szerződést a (most megszűnt) kiemelkedően közhasznú státusz elnyerésének feltételévé tette több esetben (annak ellenére, hogy született bírósági határozat ennek ellenében is), a most hatályos szabályok szerint csak közhasznú szervezet köthet ilyet. Ez olyan lényeges változás, ami minden olyan civil szervezetet érint, amelyik közszolgáltatási szerződést kíván kötni és még nem közhasznú, hiszen jelenleg nem a (kiemelkedően) közhasznúság előfeltétele a közszolgáltatási szerződés, hanem fordítva: a közszolgáltatási szerződés előfeltétele a közhasznú státusz.

Fontos megemlíteni továbbá, hogy a két lényeges – fentebb említett – előnyön kívül a civil szervezetek által gyakorta igénybe vett más kedvezményeknek: 1%-os felajánlások gyűjtése, illetékmentesség, a NEA pályázaton való indulás stb. nem előfeltétele a közhasznúság.

Szintén az egyesületek működését érinti a 2011. évi CLXXXI. törvény a **civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról** és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról.

Polgárőr módszertani füzetek

A polgárőrségek gyakorlati működését nagyban segíti az Országos Polgárőr Szövetség által 2011-ben kiadott Polgárőr módszertani füzetek, amely egy polgárőr szervezet teljes életét áttekinti a működtetéstől a képzéseken át egészen a kommunikációig.

A dokumentum bemutatja a polgárőrség szerepét a közrendvédelemben történelmi áttekintéssel. Részletesen áttekinti a jogszabályi hátteret, amely azonban már több esetben elavult. A bűnmegelőzési tapasztalatok tekintetében jó példákat mutat be:

- közvilágítás fejlesztésének hatása a bűnmegelőzésre
- szomszédok egymásrét mozgalom
- mentori rendszer hatása a bűnmegelőzésre
- térfelügyelő kamerák hatása a bűnözés csökkentésében
- korai család-terápia hatása a bűnmegelőzésben
- önkontroll erősítésének szerepe

Az anyag javaslatokat tesz a polgárőrségek fejlesztésére, amelyből helyben is sokat tudunk meríteni. Bemutatja a közös vagy önálló polgárőr szolgálati formákat. A pénzügyi támogatás lehetőségeit csak minimálisan érinti a tanulmány.

A második „füzet” a baleset-megelőzéssel és a közlekedésbiztonsággal foglalkozik. A jogszabályok, fogalmak és szervezetek áttekintése után a polgárőrök kapcsolódó feladatait mutatja be. A polgárőrségeknek nagyon kiterjedt feladatai vannak a közlekedés terén, sokat tudnak segíteni az állampolgároknak és a rendőrségnek is. A füzet végén olvashatunk a baleset-megelőzési és közlekedésbiztonsági kommunikációról és marketingről, annak speciális vonatkozásairól.

A harmadik füzet a környezet- és természetvédelemmel foglalkozik. A felépítés már ismerős: először a jogszabályokkal, fogalmakkal és szervezetekkel ismerkedhetünk meg. Ezután a

polgárőrség speciális környezet- és természetvédelmi feladatairól olvashatunk, majd a képzés és a kommunikáció témáját vesézzük ki.

A következő füzet a katasztrófavédelemmel foglalkozik. A jogi, fogalmi és szervezeti háttér rövid bemutatása után részletes ismertetést kapunk, hogy katasztrófák esetén melyik szervezetnek mi a teendője, milyen feladatok ellátásában vehet részt.

A dokumentum további fejezetei a polgárőr működés egy-egy területével foglalkoznak, úgymint:

- együttműködés az önkormányzatokkal
- egy iskola – egy polgárőr program
- gyermek- és ifjúságvédelem
- karitatív tevékenység
- közösségi feladatok (sport, közművelődés, kultúra, művészet, drogprevenció, stb.)

Külön füzet foglalkozik a polgárőrök képzésével, mint kiemelt területtel. A polgárőr alapképzés egységesen, kötelezően bevezetett tematika, tansegédlet, vizsgarend alapján történik. Ez a rendszer biztosítja, hogy a polgárőrök szakszerűen végezzék munkájukat. A képzés időtartama 6 óra, a finanszírozás normatív alapon történik az Országos Polgárőr Szövetség által. Az alapképzés mellett általános jellegű továbbképzés, emelt szintű szakmai továbbképzés, polgárőr vezetőképzés, multiplikatív képzés (alapszintű képzők képzése) is elérhető a polgárőrök számára.

A következő két füzet a polgárőr szervezetek működésének jogi, pénzügyi, számviteli és gazdálkodási szabályait részletezi. Végül az utolsó füzet a kommunikáció és marketing területének feladatait mutatja be röviden.

Polgárőr alapismeretek

A könyv röviden bemutatja a polgárőrség kialakulását és fejlődését 1991-től napjainkig. Ezután a polgárőr jogait és kötelezettségeit, a polgárőrökkel szemben támasztott követelményeket részletezi. Bemutatja a polgárőrökre vonatkozó tiltó rendelkezéseket, valamint a polgárőr jogalanyiságát és jogi védelmét.

Külön fejezetben részletesen taglalja a dokumentum a polgárőrség célját, fogalmát és tevékenységi területeit, bemutatja a polgárőr szervezetet, valamint a szükséges együttműködések.

A negyedik fejezetben áttekintést kapunk a közbiztonságról és a közrendről, valamint a polgárőr-szolgálatról, és az arra való felkészülésről. Az ötödik fejezetben a bűnmegelőzés

kerül központba: a fogalom, stratégia és célrendszer bemutatása után a közösségi bűnmegelőzés különböző színtereinek feladatai kerülnek terítékre.

A polgárőrségek működésének bemutatása után különböző polgárőr bűnmegelőzési programokat is megismerhetünk. Ezután a jogi oldal kerül nagyító alá: a büntetőjog és a szabálysértési jog megfelelő passzusait ismerhetjük meg.

A polgárőr intézkedés, mint a polgárőr tevékenység egyik legfontosabb része, természetesen külön fejezetet kapott. A fogalmi tisztázás mellett szükség van az intézkedési jogok és a legújabb jogosultságok bemutatására is.

A közlekedés számos pontot kapcsolódik a polgárőrök munkájához, így természetesen erre is kitér a dokumentum. A közlekedési ismeretek mellett megismerhetjük a közlekedési polgárőrök speciális szakmai munkáját.

Helyzetelemzés

Daruszentmiklós

Daruszentmiklós a Mezőföldön található, Fejér megye délkeleti részén fekvő község, lakosság száma 1598 fő. A község területe ősidők óta lakott, az ókorból kelta- és római kori leletek szolgálnak bizonyítékkul. A honfoglalás után fejedelmi székhely, majd királyi birtok lett. Daruszentmiklós a 2002. október 20-i önkormányzati választásokkal vált önálló településsé. A község három kisebb településrészt – Kisszentmiklós, Dánieltelep és Daruhegy – foglal magába. Jelenleg M6-os és M8-as autópálya közelsége révén frekventált helyet jelenthet ipari beruházások céljából.

A település Előszállás településrészeként működött, alapítói kun népek voltak. Lakói főleg legeltető állattenyésztéssel foglalkoztak, de halásztak, vadásztak is. Ezt a nomádokra jellemző életmódot a 16. század elejéig űzték.

Daruszentmiklós, korábbi nevén Daruhegy 1823-ig a zirci apátság fennhatósága alatt állt. Az előszállási uradalmi gazdálkodás 1823 táján kezdett különválni a zirci apátság többi birtokától, a szórt településeken élő lakosság száma 1920-ban megközelítette a 3.500 főt. Az uradalom központja Előszállás volt, de Előszállás területén sokáig csak birkanyájukat legeltették. A földbirtokra a föld megművelése céljából jobbágyokat telepítettek, főképp német nemzetiségűeket, majd megalakították Herczegfalva, mai nevén Mezőfalva községet (1811). 1860-tól Herczegfalva lett az előszállási uradalomhoz tartozó települések (Előszállás, Nagykarácsonyszállás, Ménesmajor, Nagyvenyim, Daruhegy) közigazgatási központja. Daruszentmiklós korabeli lakói jórészt szegény, föld nélküli zsellérek voltak, akik munkalehetőséget reméltek az uradalomtól.

A 20. század első éveiben, a gyors népességnövekedés, a munkalehetőség csökkenése és a megélhetési nehézségek miatt egyre nagyobb mértékű lett a kivándorlás és az elégedetlenség 1922-ben a szegényparasztok számára kedvezőtlen földreform intézkedés kapcsán csúcsosodott.

1927-ben Előszállás néven nagyközséggé egyesítették a helységeket. A nagyközség önkormányzati képviselőtestületébe Daruhegyből egy tagot választottak. A második világháborút követően Előszállás külső településeinek a lakosságnövekedése felgyorsult. Daruhegy népessége már 1946-ban meghaladta az 1200 főt. Az ott élők önálló község szervezését kezdeményezték. Céljuk több mint fél évszázad után valósult meg.

A települések sajátosságaiból és az itt lakók évszázadok óta nehéz szociális helyzetéből adódóan az iskoláztatás hosszú ideig rendszertelen volt. 1913-ban adták át végre Daruhegyen

az első iskolát, amelynek egyetlen tanterme volt. 1930-ban épült meg „egyoszályos népiskola” Dánieltelepen, „Klebelsberg-kúria” néven, mely mellett 1960-ban építették fel a „nagyiskolát”. Ezt az épületet az 1980-as évek elején bővítették és korszerűsítették. A nyolc osztályos községi iskola Benedek Elek nevét viseli, és a csekély tanulói létszámából kifolyólag fenntarthatóságát úgy tudta biztosítani, hogy 2008-ban a mezőfalvi általános iskola tagintézménye lett.

Daruszentmiklós egyetlen Natura 2000 besorolású területtel rendelkezik, azonban az M6-os autópálya átszeli ezt a területet.

A település rendelkezik kijelölt, részben magán, részben önkormányzati tulajdonban lévő iparterületekkel. Jelenleg a településen többségben mezőgazdasággal, kereskedelemmel foglalkozó, valamint néhány szakipari tevékenységet folytató vállalkozás van. Jelenleg épül a Blecha Kft. telephelye, amely félmilliárdos beruházás.

A megalakult község önálló orvosi rendelővel, védőnői szolgálattal, napközi otthonos óvodával, 8 osztályos általános iskolával rendelkezik. A polgármesteri hivatal kialakításával az ügyek jelenleg helyben intézhetők, ez 2013-ban a járási hivatal létrejöttével némileg változni fog.

Az összefogásáról híres község szép természeti értékeket és épített emlékeket őrizget múltjából. A természet szerelmesei horgásztavakra, pihenőparkra lelnek. A helyi értékek közül a Klebelsberg-kúria mellett kiemelkedik a több mint száz esztendőes keresztek is őrző Virághegyi Temető és a Harangláb.

A településen a rendkívül aktív civil életnek köszönhetően évente számos programsorozat, rendezvény valósul meg. Évente hagyományosan a község születésnapjához, augusztus 26-hoz legközelebb eső hétfőjén, Falunapot tartanak.

A honfoglalás kori időket eleveníti fel a „Nomád napok” rendezvénysorozat a Magyar Hagyományőrző és Lovas Egyesület szervezésében augusztus végén, ahol az eleink mindennapjait bemutató jurta körül íjászok, csikósok, solymászok bemutatóit láthatják a résztvevők.

A Magyar Hagyományőrző és Lovas Egyesület 2009-ben alakult olyan baráti társaság alapításában, akiknek az íjászat közös hobbijuk. Az egyesület a közös időtöltés, az íjászat, mint sport mellett a magyar hagyományok ápolásával is foglalkozik. Az egyesület célja a magyar hagyományok megőrzése, gyakorlása. A magyar hagyományokkal összefüggésben rendezvények, vetélkedők, bemutatók, versenyek szervezése. A céljainak megvalósítására alkalmas központ, terület létrehozása, kialakítása. Ehhez feladatként rendeli hozzá az egyesület a hagyományok felkutatását, megőrzését, népszerűsítését, bemutatását, oktatását.

Vannak a településen további hagyományőrző körök is, mint például a Falulánc Szövetség, a Kertbarát kör, a Darumadár Népdalkör. Emellett még egyéb civil szervezetek is működnek a településen (Kisszentmiklós – Daruhegy Gyermekének és Ifjúságának Jövőjéért Alapítvány, Kisszentmiklósi Baráti Társaság, Polgárőrség, Sportegyesület).

A település rendelkezik friss információkkal szolgáló honlappal és 2-3 havonta megjelenő helyi újsággal, valamint aktív Facebook-csoporttal, önálló TV-vel viszont nem.

Daruszentmiklóson működik polgárőr egyesület, amely közel 40 önkéntest tud bevonni a feladatai ellátásába. Az önkormányzattal kiváló a kapcsolat, támogatást is kapnak, évi 200.000 Ft értékben (2012-ben). 2012-ben közel 500 e Ft-ból tudtak gazdálkodni. Rendelkezik szolgálati gépjárművel, ami azonban igen rossz állapotban van, ezért a tagok sokszor a saját autójukat használják. Körzeti megbízott is dogozik Daruszentmiklóson.

Előszállás

Fejér megye délkeleti végében fekvő nagyközség, lakosság száma jelenleg 2218 fő. A község határa a jégkorszak közepén süllyedő akkumulációs terület volt. Több száz éve lakott település, a település nevében a „szállás” arra utal, hogy az Anjou-házi királyok uralkodása idején kun népek ezen a vidéken szálláshelyeket alakítottak ki. A lakók főleg legeltető állattenyésztéssel foglalkoztak.

A török hódoltság alatt a település hosszú időre elnéptelenedett, majd 1526-ban a várpalotai Túróczi kapitány kapta meg királyi birtokként. Az elmenekült kunok jó része visszatért ugyan, de az 1526 előtti életet már nem sikerült újraszervezniük. Lassan kialakult a hűbéri társadalom osztályszerkezete a településen, megjelentek a földesurak is, s a római katolikus egyház ciszter rendje egy 42 ezer hold nagyságú területű gazdasági központot alakított ki.

Az 1778-79-ben épült Kisboldogasszony római katolikus templom barokk padjaival és sekrestyéjével, valamint a 19. századból származó gyóntatószékeivel jelenleg is a község értékes műemléke. A plébánia 1766 óta működik, 1951-ig ciszterciek vezetésével. A templomhoz tartozó cisztercita rendház, melyet a lakosok „kastély”-nak neveznek, egy L-alakú, sátozott, késő barokk stílusú épület, funkcióját tekintve négy évtizeden át nevelőotthon volt. A rendszerváltást követően a nevelőotthon kiköltözött a kastélyból és az országban elsőként bevezette a családotthonokban történő nevelést. A kastély újra egyházi tulajdonba került, jelenleg felújításra szorul. Jelenleg a kastélyban az Előszállási Hagyományőrző Egyesület néprajzi kiállítása látogatható.

Az előszállási uradalomban a rendi gazdálkodás 1715-ben kezdődött. Az állatok itatására tavakat létesítettek, istállót építettek, rétet alakítottak ki. A ló és szarvasmarha tenyésztése mellett tavaszi búzát és árpát vetettek. Az 1800-as években napraforgót, kukoricát, krumplit, káposztát, kendert, lent, virgíniai dohányt, kölest, árpát, mohart, zabot, búzát, bükkönyt, lóherét, lucernát termeltek. Jelentős volt a szőlőtermelés is. 1848 után az uradalom fejlett kapitalista mezőgazdasági nagyüzemmé vált, fejlett takarmánygazdálkodással és jelentős kenyérgabona-termesztéssel.

A munkásviszonyok azonban nem voltak kedvezők, a lakosság az uradalom területén gyér volt, a munkásokat emiatt a környező településekről (Alapról, Rácalmásról, Dunaföldvárról, Sárbogárdról) toborozták. A 19. század végén Fejér megye déli uradalmában aratósztrájk tört ki melynek egyik központja Előszállás-Daruhegyen volt. A munkások megnyugtatósára az uralkodó körök jutalmazási akcióba kezdtek. A 20. század elején ismét az állattenyésztés fejlesztése került előtérbe, lévén, hogy kiderült, a jövedelmek fokozása ezen a területen – különösen a tejelő állatok nevelése – eredményesebb. Mindemellett a korszerűbb gazdálkodás, az ésszerűbb szervezés észrevehető jövedelememelkedéshez vezetett, s ebből az uradalom a cselédségnek és a földmunkásoknak is tudott juttatni.

Az új gazdálkodási forma kialakulásától, 1912-től kezdődően Wéber Márton jószágkormányzó irányításával az addigi, szinte csak gabonatermesztésre törekvő külterjes gazdálkodást felváltotta az intenzív belterjes gazdálkodási forma. A Wéber Mártont felváltó Hagyó Kovács Gyula irányításával kiváló mezőgazdasági munka folyt az előszállási uradalomban, amely során elsősorban az állattenyésztés fellendítése volt a cél. Tehenészetet hoztak létre, sertést, igásökröt és igáslovakat tenyésztettek.

Az előszállási lovak több kiállításon is díjat nyertek, de híresek voltak a nagykarácsonyi birkák, tehenek és sertések is. A hagyományos növények mellett nagyobb területen kezdtek el takarmánynövényeket és kapásnövényeket (kukorica, cukorrépa) termesztetni. Hagyó fontosnak tartotta a gépesítést és az infrastruktúra fejlesztését, szorgalmazta egy gazdasági kisvasút létesítését. Bár a 19. és 20. század folyamán lehetőséget láttak a szőlő- és dohánytermelésben is, a gazdálkodás továbbra is az állattartás terén volt eredményesebb. Az első és második világháború közötti időszakban különösen lótenyésztése révén tett szert ismertségre a község. A második világháborút követően mezőgazdasági termelőszövetkezetek alakultak, melyek 1961-ben egyesültek.

Az egykori uradalmi épületek közül a „Bagolyvár” és a mai pálinkafőzdéhez vezető kőhíd a 18. századból származik.

Önálló településsé 1928-ban vált a község, Előszálláspusztá, Róbertvölgy, Nagykarácsony, Kiskarácsony, Daruhegy és a hozzájuk tartozó majorok, puszták Hercegválvától történő leválásával. Jelenleg a község kedvező földrajzi helyzete, az M6-os gyorsforgalmi út közelsége lehetőséget teremt Előszállás fejlődésének, akár az ipari termelés felvirágzásának. Emellett lehetőséget biztosít települések közötti erősebb összefonódásban.

Előszállás lakossága évről-évre csökken, amelyben szerepet játszhat a kevés helyi munkalehetőség, Dunaújváros távolsága, a rossz közlekedés, illetve a lakosság nagyobb természetes fogyása, mint a természetes szaporulata. Előszállásról Dunaújvárosba közel 400 ember járt be dolgozni még néhány éve, azonban a városban megszűnt munkahelyek kapcsán sok helybeli számára nem maradt további munkalehetőség.

A helyi lakosok számára kiemelkedő fontosságú, hogy Előszálláson elérhetőek a különböző egészségügyi szolgáltatások, mint az orvosi és fogorvosi rendelők, nőgyógyászat. Emellett takarékszövetkezet, posta, illetve benzinkút is üzemel a településen. Szolgáltatásainak

köszönhetően Előszállás fontos szereppel bír a három település életében, ebből adódóan meghatározó szerepet tölt be a kistérség déli részén, hiszen a helybelieken kívül sok esetben Daruszentmiklós lakossága is a településre jár át ügyintézés céljából.

Előszállás 12 tantermes iskolaépülete 1956-ban épült. Az intézmény a millennium tiszteletére Árpád fejedelem nevét viseli. Jelenleg tagintézményként működik, az ide járó diákok száma körülbelül 200 fő. Az iskola pincéjében múzeum található, amelyet az 1970-es években alapítottak az iskolában. A néprajzi múzeumot az iskolában több mint négy évtizedig pedagógusként dolgozó Svetics Lászlóné alapozta meg az 1970-es években.

Az iskola elkészültét követően néhány évvel épült meg a művelődési ház, amelynek egyik szárnyában található a községi könyvtár is. A falu nevezetessége ezenfelül a Teleház, ahol korszerű eszközökkel biztosítanak internet hozzáférést és szórakozási lehetőséget.

Hagyományosan minden évben megrendezésre kerül a „Mikulás-futás”, amelynek útvonala Előszállásról Nagykarácsonyba vezet. Május utolsó hétféjén a „Szállás-napok” alkalmából ünnepel a község lakossága, ez egy hagyományteremtő, három napos falunap. Fontos megemlíteni továbbá az évente megrendezésre kerülő májusi horgászversenyt, illetve az októberi Kincskereső Napokat is.

A település kulturális, szociális, sport, oktatási, vallási, illetve rekreációs életében aktív szerepet vállalnak a helyi civil szervezetek.

Előszállás civil szervezetei: Horgászegyesület, Sportegyesület, Polgárőrség, Gyermek-és Ifjúsági Alapítvány, Faluszépítő Egylet, Nagycsaládosok Egyesülete, Téliállás Lovassport Egyesület, Gazdakör, Országos Lakásotthoni Szakmai Egyesület, Előszállási Vállalkozók Egyesülete, Óvodáskorú Gyermekekért Alapítvány, „Égigérőfa” Alapítvány, Előszállási Polgárok Érdekvédelmi Szervezete, Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Rozmaring Nyugdíjas Klub, Parlandó Női Kar, Ifjúsági Klub, Diákönkormányzat, Kincskereső Klub, Hagyományőrző Klub, Mozgássérültek Egyesülete, Előszállási Aikido Klub.

A 18 fős klubtagsággal rendelkező Előszállási Hagyományőrző Klub 2008 óta működik. Egyik évben kézműves kiállítást, a másikban „Karácsony régen és ma” kiállítást, majd régi játékok bemutatóját rendezte meg. Most a falumúzeum, helytörténeti gyűjtemény alapjait rakták le azzal a kiállítással, amely egy régi konyhát, egy tisztaszobát, használati tárgyakat, eszközöket sorakoztat fel a ciszterci kastély földszinti termeiben. Karácsony környékén a Klub minden évben Betlehemet állít a Teleház mellett Betlehemet. A civil szervezet jó kapcsolatot ápol a lakossággal és az önkormányzattal.

2012-ben az egykor a ciszterci rend rendházának, a kastélynak a díszkertjeként szolgáló parkot az előszállásiak közel 3000 társadalmi munkaórával, az Előszállási Gyermek és Ifjúsági Alapítványnak az Öko-Társ Alapítvány pályázatán nyert támogatás felhasználásával megtisztították, felújították. A kertnek a Cifrakert elnevezést adták, új növényeket is telepítettek, és pihenőhelyül szolgáló padokat, játszótéri játékokat, illetve pingpongasztalt is elhelyeztek a parkban.

Előszállás és Alsószentiván között található a „Túzok” Természetvédelmi Terület, amely természetes növényzete a térségre valamikor jellemző homoki, löszölgyesekkel kevert sztyepprétek maradványait őrzi.

A helyi média szerepkörét az Előszállási Televízió látja el, amely megközelítőleg 400 család otthonába jut el, és közvetít a környékbeli eseményekről. Előszállás emellett igényes, számos információt nyújtó települési honlappal is rendelkezik.

Előszálláson is működik polgárőr egyesület, amely évi 150.000 Ft önkormányzati támogatásban részesül. Évi közel 400.000 Ft-ból gazdálkodnak, de csak sikeres pályázatok esetén, tehát minimális a költségvetésük. Az önkormányzattól kaptak egy szertárat, amely felújításra szorul, ez a 2012-es év feladatai között szerepelt. Ez a helyiség alkalmas lesz a polgárőr gyűlések helyszínéül, illetve a meglévő szolgálati jármű tárolására. A 2012-es évben formaruha beszerzése volt még a cél. Ezen kívül jelentős költség az üzemanyag. Közzeti megbízott is dolgozik Előszálláson.

Nagykarácsony

A jelenleg 1198 főt számláló település Fejér megye déli részén található, uradalmi központból kialakult szabályos alaprajzú falu. Községgé 1952-ben alakították Nagykarácsonyszállás, Kiskarácsonyszállás és Alap község bizonyos határrészeivel való egyesítésével. A Karachonszállás helységnevét először 1537-ben lelhető fel a történelmi emlékek között. Ebben a névben a Karácsony előtag a Karácsony ünnepnév nevét viseli. Ebben a korban szokás volt, hogy a nagy ünnepeken született gyermekek Karácsony, Húsvét, Pünkösd nevet kaptak. A szállás utótag a IV. Béla király uralkodása idején behívott kunok letelepedésekor itt kialakított kun székre, kun szállásra utal. A kunok legelőváltó, legeltető életmódot folytattak, az állatállományt ridegen tartották és a tél beköszöntéig Előszállás környékén legeltették. A tél beköszöntekor az ünnepeket már Karácsonyszálláson töltötték, melynek köszönhetően a faluban a mai napig élő szokás a „pásztorozás”. A nyájak, csordák György napján indultak tovább – Györgyszállásra.

Nagykarácsony a 11. századig a kun szállásterületek egyik székhelye volt, melyet a 16. század eleji anarchia és az ellenkirályok küzdelme teljesen szétzúzott. A 16-17. századfordulón a falu gyakorlatilag elpusztult, az 1627. évi összeírás pusztahelynek minősíti. Ehhez a folyamathoz nagyban hozzájárult a lakosság nagymértékű sarcolása a végvidéki török-magyar portyák során, továbbá a földesurak erőszakos magatartása, mely okok miatt a jobbágyok elmenekültek a faluból. A település ismételt benépesítését a rácok 1693 után történő idetelepülése oldotta meg. 1659-ben az előszállási uradalom, a virágzó rác faluval együtt végül a cisztercita szerzetesrend kezébe került.

Nagykarácsony földje jó termékenységű, szántóföldi művelésre kiválóan alkalmas talaj. A 17. században a karácsonyszállási jobbágyoknak szántóföldjük, rétük volt, ezenfelül szőlőt

műveltek és állatokat tartottak a nagy kiterjedésű legelőkön. A 17-18. század fordulóján a legelőbérlet-gazdálkodás volt a legelterjedtebb gazdálkodási forma. A rend ezekben az időkben szűkös anyagi forrásokkal rendelkezett, így a pusztákat nem telepítette be, pedig ebből az intézkedésből magasabb jövedelemre tehetett volna szert. Az előszállási uradalom kiépítése azonban nem volt elsődleges feladata a cisztercita rendnek, lévén, hogy a fő központ, Zirc romokban állt. A 19. század közepére kialakult az intenzív gazdálkodás, amely után rohamos fejlődés vette kezdetét.

A 19. századig a nagykarácsonyszállási kerületen az állattenyésztésre nem fektettek különös hangsúlyt. Ez alól talán a juhtenyésztés képezett kivételt. Ekkortájt épültek ki az uradalmi szervezetek – majorok, irodaépületek –, az első tanyákat a marhapásztorok, summások, cselédek építették. Az apátság létesítette 1936-ban a Magyarok Nagyasszonya római katolikus templomot, amely mellett található a Magyar Betlehem.

A „Szállások” 1953-ban szűntek meg, pusztá helyén az őslakosok és a Heves megyéből települt summások szép falut hoztak létre, melynek neve Nagykarácsony lett.

Az elmúlt évtizedekben a község folyamatos fejlődésen ment keresztül. Ez a fejlődés a lakosok lelkes, szorgalmas és önkéntes munkavégzésén túlmenően a Nagykarácsony név sikeres kiaknázásának köszönhető. A Magyar Posta 1989-ben bevezette az ünnepi bélyegzést, 1992 óta pedig Szeretetposta működik a faluban: advent idején „Nagykarácsonyon keresztül” bélyegzővel látják el az ünnepi küldeményeket. Még a postai irányítószám is Nagykarácsony nevére utal: 2425.

A helyiek legfontosabb törekvése a „Mikulásfalva-Mesefalu” létrehozásának célja, hogy a Mikulás- és karácsonyvárás hagyományait ápolják. A magyar Mikulás Nagykarácsonyban, a Mikulás-házban lakik. Szeretettel vár mindenkit személyes találkozóra, és lehet vele levelezni is.

A Mikulásfalva Látványfaló Üzemeltető, Hagyományőrző és Természetvédő Nonprofit Kft. 2003-ban alakult. A társaság feladata a Mikulásprogram folytonos fejlesztése és egy mesefalu, Mikulásfalva felépítése. A Kft. a Regionális Fejlesztési Tanács pénzügyi támogatásával készítette el Mikulásfalva megvalósíthatósági tanulmányát, ennek keretén belül a leendő létesítmények engedélyes terveit. A Mikulásfalva projekt megvalósítását Nagykarácsony Község Önkormányzata a település fennmaradásának, fejlődésének legfőbb reális lehetőségének tekinti.

A Mikulásházhoz kapcsolódóan a faló emellett kiegészítő rendezvények egész sorozatával várja a látogatókat. „Nagy Karácsonyi Találkozó”-t évente szerveznek, hogy újra egymásra találjanak a faluban élők és az onnan elszármazottak.

Mikulásfalva elkészülése a helybeliek számára nagy jelentőséggel bír, hiszen hozzájárul a Nagykarácsony nevében rejelő – eddig csak részben kiaknázott – turisztikai potenciál mind teljesebb kihasználásához.

A tervezett beruházások által a település és vonzáskörzete gazdasági élete megélénkül, a foglalkoztatási helyzet és a lakosság életminőségében jelentős javulás következhet be. Az elképzelés egyedi mivolta, a térségre és az országra gyakorolt idegenforgalmi hatása túlnyúlik Nagykarácsony érdekein.

A Mikulásfalva projekt megvalósulásával a turisztikai utak kapcsán – a csatornázottság mellett – fontossá válik a belterületi utak felújítása, fejlesztése, amelynek tervei készen állnak, de a kivitelezésre forráshiány miatt nem, vagy csak részlegesen került sor.

A település által kapott normatív támogatások, az egyenes ágon befolyó önkormányzati bevételek olyan csekély mértékűek, hogy az önkormányzat számára az EU-s pályázatok bevonása is csak korlátozott mértékű lehet, hiszen az önrész finanszírozása is súlyos gondot okoz.

Általános – a déli településekre jellemző – problémája a településnek a szűkös munka- és elhelyezkedési lehetőség. A legjelentősebb foglalkoztatók a Polgármesteri Hivatal, az általános iskola és az óvoda. Ezen túlmenően csupán 10-15 fő tud helyben elhelyezkedni.

Kiemelkedő esemény a falu szabadidős programjai között a Nagykarácsonyi Falunap, amely az előző években augusztus 20-án került megrendezésre, de várható, hogy új napra helyezik át a nagyobb látogatottság reményében.

További kiemelkedő rendezvény a település életében az Iskolai és Nyugdíjas Klub farsangi műsora. Nem szabad elfeledkezni a kistérségben egyedülálló májusi Trabant-találkozóról sem.

A településnek van egy 3 havonta 500 példányban megjelenő újságja, mely a Karácsonyi Hírharang címet viseli.

Nagykarácsony civil szervezetei – Vadvirág Nyugdíjas Klub, Nagykarácsonyi Baráti Kör, Polgárőrség, Ifjúsági Önkormányzat, Gazdakör, Nagycsaládos Csupaszív Egyesület, „KARÁCSONY” Vadásztársaság, Sportegyesület, Horgász Egyesület, Önkéntes Tűzoltó Egyesület – a települési rendezvények aktív közreműködői. A Nyugdíjas Klub részt vesz a település falunapján és a farsangi rendezvényen. Az Ifjúsági Önkormányzat végzi a szüreti bál megszervezését.

Nagykarácsonyban működik polgárőr egyesület. Jelentősebb eszközzel nem rendelkeznek, bevételeik a 2010-es év 810 e Ft-ja után 2011-re 241 e Ft-ra csökkent, ami nem elég a feladataik megfelelő szintű ellátásához. A polgárőrség 15 fős létszámmal működik, kiváló a kapcsolata az önkormányzattal és a körzeti megbízottal is. A polgárőrségnek is köszönhető, hogy a településen jelentősebb bűncselekmény a közelmúltban nem fordult elő.

Polgárőrségekről általában

A magyar polgárőr mozgalom az elmúlt több mint egy évtized alatt a rendészeti, rendvédelmi közélet meghatározó tényezőjévé vált. A civil bűnmegelőzés rendszerén belül a közel 1600 egyesületben dolgozó mintegy 70 ezer polgárőr ma Magyarországon a szituációs bűnmegelőzés kizárólagos képviselője, a rendőrség, a határőrség legaktívabb és legeredményesebb társadalmi segítője. (OPSZ, 2005)

Fontos teendő a szervezetek tagságának fiatalítása, valamint a települések köztisztviselőiben álló személyiségeinek bevonása az egyesületek munkájába. Törekedni kell arra, hogy a polgárőrség bűnmegelőzési feladatának ellátására alkalmas, aktív szerepvállalásra képes jelentkezőkkel bővüljön az egyesületek létszáma. Ennek érdekében a polgárőr szervezeti életet – elsősorban közösségi programokkal, célfeladatokkal – vonzóvá kell tenni az ifjúság számára. Nagyobb hangsúlyt kell kapnia a polgárőr szervezetekben rejlő közösségi nevelő hatás.

A polgárőrségek társadalmi megítélése változatos, de alapvetően pozitív. A polgárok összetartozónak érzik a polgárőrséget és a rendőrséget, a polgárőrséget általában nem tekintik civil szerveződésnek. A lakosok nagy része hasznosnak és meghatározónak tekinti a polgárőrséget. (MRTTT, 2007)

A polgárok elvárásai is a kulturáltság, a segítőkészség, de mindenekelőtt a másik ember méltóságának tiszteletben tartására irányulnak. A polgárok elvárásai arra utalnak, hogy a segítség és áldozatvédelem területén fontos szerepet szánnak a polgárőrségnek.

A Magyar Rendészettudományi Társaság Társadalomtudományi Tagozata kutatásának eredményei alapján felvázolható javaslatok a következők:

- 1) A lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venni a **helyi sajátosságokat**. Ehhez ezek feltárása, tudatosítása és a helyi szervezetek bátorsága, vállalkozókészsége szükséges.
- 2) Fontos lenne közelíteni a polgárőrséget a civilekhez, ezzel együtt pedig „távolítani” kellene a rendőrségtől. Minél kevésbé hivatal, és minél inkább a civil **öntevékenység** helye és módja a polgárőrség, annál sikeresebb lehet a bűnmegelőzési tevékenysége. Ennek módja szintén változatos lehet, a helyi viszonyoktól függően. Példaként említsük meg itt, hogy rendkívül gyengén kapcsolódik össze az emberek gondolkodásában az iskola és a polgárőri tevékenység, az önkormányzat és a polgárőrség, holott mindkettő a polgárság helyi szervezete. Mindehhez persze sokhelyütt a helyi demokrácia formálására is szükség van.
- 3) A polgárőrség eredményességét az határozza meg, hogy milyen **helyet** juttatnak az emberek a rendőrség-polgárőrségnek, és milyen benyomásaik-feltételezéseik vannak arról, milyen **minőségű** munkát végeznek a polgárőrök. Javaslatunk itt kétfelé

ágaznak. Az egyik ág a második javaslatához kapcsolódik: minél inkább a magukénak tudják és érzik az emberek a polgárőrséget, annál inkább észreveszik, jól vagy rosszul teszi-e a dolgát. A másik javaslat pedig arra vonatkozik, hogy a polgárőröknek maguk között különös figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy az a tulajdonság, amit a válaszadók a legfontosabbnak tartottak – vagyis az emberi méltóság feltétlen tisztelete – mindenki számára elsődleges parancs legyen. Ez mindenekeelőtt a polgárőrök értékválasztásán és önképzésén múlik.

- 4) A polgárőrség csak egyetlen véleménycsoportban kap fontos helyet a településeken, abban, amelyik a biztonságot valamiféle szervezeti produktumnak tekinti. Ennek következménye, hogy a települési hatalmi-biztonsági tér peremén helyezkednek el a rendvédelmi szervezetek. Amennyiben ezen változtatni akarunk, a biztonság létrejöttének más módjaihoz kell közelíteni a polgárőrséget. **A polgárőrségnek hozzá kell járulnia a polgárok együttműködéséhez, a települések nyitottabbá, rugalmasabbá válásához, és a civil szervezeti rendszerhez kell közelednie.** Ez lehetővé tenné, hogy a perifériáról elindulva közelítsen a hatalmi-biztonsági tér centrumához.

A képzést minden fórumon fontosnak tartják. Vannak például közbiztonsági referens képzések is, az alábbi tartalommal.

Katasztrófavédelmi alapismeretek vonatkozásában:

- A katasztrófavédelem hazai jogi szabályai;
- A katasztrófavédelmi hatósági tevékenység alapjai;
- Az ország és Csongrád megye jellemző katasztrófaveszélyeztetettsége;
- A nemzeti védekezés időszakai és rendszere;
- A katasztrófák elleni védekezés fő feladatai;
- A közbiztonsági referens katasztrófavédelemben elfoglalt helye, szerepe, feladatai;
- A katasztrófavédelmi együttműködés alapelvei és annak szereplői, helyi közreműködő szervek sajátosságai.

A katasztrófák megelőzésével kapcsolatos ismeretek tekintetében:

- A település katasztrófavédelmi osztályba sorolásának szabályai, a védelmi követelmények;
- A tervezési alapadatok meghatározása;
- A települési, munkahelyi veszély- elhárítási terv felépítése, tartalma, elkészítésének módszertana;
- A katasztrófavédelmi tervezés helyi feladatai;
- A lakosságriasztás módszerei, a riasztó rendszer végpontjainak működtetése;
- A riasztó-tájékoztató végpontokon a működőképessége fenntartásának feladatai;
- A lakosságfelkészítés feladatai, módszerei;
- A védekezésben közreműködőkkel való együttműködés feladatai;
- Az iparbiztonsággal összefüggő önkormányzati feladatok, a külső védelmi tervezés feladatai.

Települési szintű védekezés szervezése terén:

- A település lakosságának riasztási és veszélyhelyzeti tájékoztatási feladatai;
- A polgári védelmi szolgálat és az anyagi-technikai szolgáltatások igénybe vételének elrendelése;
- A települési polgári védelmi szervezetek létrehozásának, megalakításának feladatai;
- A települési polgári védelmi szervezetek mozgósítása;
- A polgári védelmi szervezetek alkalmazásának települési teendői;
- A helyi védekezés szervezésének és irányításának módszerei;
- A helyszíni együttműködés megszervezésének szabályai;
- A kitelepítés, kimenekítés és a befogadás szervezésének feladatai;
- A kitelepítést követően hátrahagyott javak őrzésének szervezése;
- Az egyéni és kollektív védelem településen alkalmazandó módszerei, eszközei;
- A település lakosságának szükség (egyéni) védőeszközökkel való ellátásának rendje;
- A lakosság veszélyhelyzetben történő alapellátásának feladatai;
- A helyi védekezést megerősítő erők bevonásának rendje;
- A keletkező dokumentáció és nyilvántartások kezelése;
- A helyi védekezés finanszírozásának szabályai,
- A védekezés anyagi-technikai biztosítása;
- A védekezés során betartandó munka- és balesetvédelmi szabályok.

Helyreállítási és újjáépítési ismeretek területén:

- Az alapvető szolgáltatások helyreállításának feladatai;
- A kitelepített lakosság visszatelepítésének feladatai;
- A vis maior eljárások rendje, adminisztratív kötelezettséget, okmányai;
- A kárfelmérés, kárenyhítés szabályai, települési feladatai;
- A segélyszállítmányok fogadásának, kezelésének és elosztásának gyakorlata.

Eredmények és javaslatok

A szakirodalom és a helyzetelemzés alapján az alábbiakban bemutatjuk a megvalósítani javasolt projekteket.

Projekt megnevezése	Stratégiai együttműködés a polgárőrségek között
Cél	A három település polgárőrsége közötti együttműködés erősítése és formalizálása
Tevékenységek rövid leírása	Együttműködési megállapodás előkészítése és aláírása Közös akcióterv kidolgozása Közös éves feladattervek kidolgozása Együttműködés fórumának kialakítása (pl. negyedéves közös megbeszélések)
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	-
Várható konkrét eredmények	Jobb kommunikáció a szervezetek között Erősebb kapcsolat, több ismeretség a tagok között Több közös akció
Várható hosszabb távú hatások	Közbiztonság javulása
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Együttműködési Alap működési támogatása

Projekt megnevezése	Közvilágítás fejlesztése
Cél	A három település közvilágításának fejlesztése
Tevékenységek rövid leírása	<p>Nemzetközi kutatások szerint a közvilágítás fejlesztésének hatására 20%-kal csökkent a bűnözés. A bűnelkövetőket elrettenti a nagyobb láthatóság és a megnövekedett forgalom, és a jobb közvilágítás hozzájárul a lakók felelősségérzetének kialakításához, büszkébbek szűkebb környezetükre, arra jobban vigyáznak, erősödik a társadalmi összetartás. (OPSZ, 2011)</p> <p>Közvilágítás állapotának felmérése, ebben segítenek a polgárőrségek, hiszen ők tudják a legjobban, melyek a „sötét” helyek a falvakban</p> <p>Izzók cseréje, aminek célja a jobb fényviszonyok elérése, valamint az energiahatékonyság növelése</p> <p>Új lámpák felállítása, amennyiben szükséges</p>
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklós Község Önkormányzata, Előszállás Nagyközség Önkormányzata, Nagykarácsony Község Önkormányzata
Lehetséges partnerek	Daruszentmiklói Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Várható konkrét eredmények	Jobb fényviszonyok éjszaka a településeken
Várható hosszabb távú hatások	<p>Kevesebb betörés, garázdaság, illetve erőszakos bűncselekmény éjszaka</p> <p>Nagyobb biztonságérzet a lakosoknak</p>
Lehetséges pályázati források	Környezeti és Energetikai Operatív Program, KEOP-2012-5.5.0/A „Közvilágítás korszerűsítése”

Projekt megnevezése	Szomszédok egymásért mozgalom megszervezése
Cél	Szervezettebb állampolgári részvétel biztosítása a közbiztonság fejlesztésében
Tevékenységek rövid leírása	<p>A szomszédok odafigyelő együttműködésén alapuló mozgalom az 1960-as évek második felében az Egyesült Államokból indult útjára, mint az állampolgárok széleskörű részvételével megvalósított bűnmegelőzési program. Ez a legszélesebb körben elterjedt, a kormányok által támogatott bűnözés-csökkentési módszer. Az összehasonlító elemzés szerint a bűnözés ennek hatására 6-16 %-kal csökkent. (OPSZ, 2011)</p> <p>A szomszédok jobban odafigyelnek a gyanús történésekre, ezeket jelentik a rendőrségnek, így a bűnelkövetők lebukásának esélye megnő, az odafigyelés következtében a rendőrségre eljuttatott információk birtokában a nyomozás is eredményesebb lehet.</p>
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklói Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Daruszentmiklós Község Önkormányzata, Előszállás Nagyközség Önkormányzata, Nagykarácsony Község Önkormányzata helyi civil szervezetek
Várható konkrét eredmények	Több állampolgári bejelentés Több polgárőrségi akció
Várható hosszabb távú hatások	Több sikeresen lezárt nyomozás Kevesebb betörés Nagyobb biztonságérzet a lakosoknak
Lehetséges pályázati források	Környezeti és Energetikai Operatív Program, KEOP-2012-5.5.0/A „Közvilágítás korszerűsítése”

Projekt megnevezése	Térfigyelő kamerarendszer kiépítése
Cél	A három településen közös központtal térfigyelő kamerarendszer kiépítése
Tevékenységek rövid leírása	<p>A kutatások tanúsága szerint a térfigyelő kameráknak kimutatható, de szerény hatása van a bűnözésre, leghatékonyabbnak a parkolók területén mutatkozik. Érdemes közterületeken alkalmazni ezt a technikát, összhangban a közvilágítás és a reagáló képesség (polgárőrség) megerősítésével. (OPSZ, 2011)</p> <p>A kamerák helyének kijelölése</p> <p>A kamerák telepítése</p> <p>A megfigyelő központ kialakítása</p> <p>Együttműködés a rendőrséggel</p>
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklós Község Önkormányzata, Előszállás Nagyközség Önkormányzata, Nagykarácsony Község Önkormányzata
Lehetséges partnerek	Daruszentmiklói Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség Dunaújvárosi Rendőrkapitányság
Várható konkrét eredmények	Biztonságos közterek Több bizonyíték bűnesemény esetén
Várható hosszabb távú hatások	Több sikeresen lezárt nyomozás Kevesebb tulajdon ellen elkövetett bűncselekmény Nagyobb biztonságérzet a lakosoknak
Lehetséges pályázati források	LEADER-program

Projekt megnevezése	Korai család-terápia
Cél	A három településen közös központtal térfigyelő kamerarendszer kiépítése
Tevékenységek rövid leírása	A korai időszakban megjelenő antiszociális viselkedés gyakran vezet súlyos bűncselekmények elkövetéséhez gyermek- kamasz- vagy felnőttkorban, és szoros összefüggést mutat az élet egyéb területein jelentkező problémákkal is (mint pl. tanulás, munkavállalás, társas kapcsolatok minősége). A kora gyermekkori viselkedési problémák megelőzése ezért rendkívüli jelentőségű és hatása nagyon hosszú távon érvényesül. (OPSZ, 2011) Szakemberek felkészítése Gyermekek családok figyelése, visszajelzések Egyéni és családi mentorálás
Lehetséges megvalósító	Védőnői szolgálat
Lehetséges partnerek	Daruszentmiklós Község Önkormányzata, Előszállás Nagyközség Önkormányzata, Nagykarácsony Község Önkormányzata Daruszentmiklói Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség általános iskolák és óvodák
Várható konkrét eredmények	Kevesebb családon belüli erőszak Kevesebb közösségen belüli erőszak a fiatalok között
Várható hosszabb távú hatások	Több odafigyelés egymásra Kevesebb fiatalkorú bűnöző
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet pályázatai Családbarát közgondolkodás népszerűsítése és a nemek közötti jobb együttműködés elősegítése (Kód: CSP-KÖZG-12)

Projekt megnevezése	Közbiztonsági egyeztető fórum létrehozása
Cél	Egy olyan egyeztető fórum kialakítása, ahol minden érintett (önkormányzatok, lakosok, civil szervezetek, polgárőrök, körzeti megbízottak, rendőrség, vállalkozások, intézmények) hozzájárulhat a közbiztonság javításához
Tevékenységek rövid leírása	<p>Szükséges egy olyan rendszeresen működő fórum kialakítása, amely lehetőséget ad a közvetlen kommunikációra. Itt az érintettek elmondhatják elképzeléseiket, problémáikat, kérdéseiket, valamint azokra sok esetben választ is kaphatnak. Közösén lehet megvitatni a közbiztonság érdekében megteendő feladatokat. Az érintettek bevonásának fontos színtere lesz ez a fórum.</p> <p>A lakosság biztonságérzetének javítására, a kisebb súlyú bűncselekmények, jogsértések megelőzésére, a felderítés segítésére párbeszédet kell folytatni a lakosság képviselőivel és úgynevezett „társadalmi információs hálózatot” kell kiépíteni. (OPSZ, 2011)</p>
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklós Község Önkormányzata, Előszállás Nagyközség Önkormányzata, Nagykarácsony Község Önkormányzata
Lehetséges partnerek	<p>Daruszentmiklói Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség</p> <p>Önkormányzati intézmények</p> <p>Helyi civil szervezetek</p> <p>Helyi vállalkozók, őstermelők</p> <p>Körzeti megbízottak</p> <p>Dunaújvárosi Rendőrkapitányság</p> <p>Védőnői szolgálat</p>
Várható konkrét eredmények	<p>Kevesebb családon belüli erőszak</p> <p>Kevesebb közösségen belüli erőszak a fiatalok között</p>
Várható hosszabb távú hatások	<p>Több odafigyelés egymásra</p> <p>Kevesebb fiatalkorú bűnöző</p>
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet pályázatai

Projekt megnevezése	Önvédelmi képzés a polgárőrök számára
Cél	A polgárőrök legyenek képesek megvédeni magukat, és közbeavatkozni, ha szükséges
Tevékenységek rövid leírása	<p>A polgárőr szolgálat közben előfordul, hogy fizikai konfliktusra kerül sor. Ezért a polgárőröknek felkészültnek kell lenniük ilyen esetekre is.</p> <p>Dunaújvárosban (és máshol is) lehetőség van rövid idejű, pár hónapos önvédelmi tanfolyamon részt venni, amely nagyban segíti a megfelelő fellépést és megoldást kiválasztását ilyen szituációkban.</p> <p>A pusztakezes önvédelmi technikák elsajátítása mellett szükség van a lefegyverzés alapjainak megtanulására, és a fegyveres harc (rövid bot, kés) gyakorlására is.</p>
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Dunaújvárosi Rendőrkapitányság Heroes Gym harcművészeti központ (Dunaújváros, Esze Tamás u. 13/D. edzőterem)
Várható konkrét eredmények	Kevesebb sérülés intézkedés közben Több sikeres akció
Várható hosszabb távú hatások	Nagyobb tekintély a polgárőrök számára
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Együttműködési Alap működési és szakmai pályázatai

Projekt megnevezése	Közös polgárőr honlap/portál létrehozása
Cél	Közös honlap kialakítása együttműködve, amely megfelel a kor követelményeinek, kapcsolódó informatikai fejlesztésekkel
Tevékenységek rövid leírása	<p>Tartalmak szolgáltatása</p> <p>A honlapnak tartalmaznia érdemes: friss hírek, rendezvények, képzési anyagok, beszámolók, értékelések, bemutatkozások, galéria, videók, stb.</p> <p>Korlátozott hozzáféréssel: tagok számára saját adatlap a nyilvántartáshoz, szolgálatok, akciók nyilvántartása, közös fórum, chat, stb.</p> <p>Az adatbázis elérhetőségének biztosítása okostelefonokról</p> <p>CRM (kapcsolat-menedzselő) és folyamat-támogató rendszerek telepítése a honlapon, ahol az akciókról a visszajelzések is kezelhetők</p> <p>SMS-bejelentési lehetőség, ami azonnal továbbítja a rendszer a tagoknak</p>
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Honlapkészítésben járatos helyi lakosok
Várható konkrét eredmények	Javuló belső és külső kommunikáció
Várható hosszabb távú hatások	Hatékonyabb szervezés Nagyobb ismertség
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Együttműködési Alap működési pályázata Pályázat professzionális weboldalak ingyenes elkészítésére telepítéssel, teljes körű tárhelyszolgáltatással, rejtett költségek nélkül (Jeladó Internet-kommunikáció, puzzleweb.hu)

Projekt megnevezése	Fiatalok képzése, oktatása az iskolákban
Cél	A fiatalok, mint kiemelt célcsoport, legyenek tudatában a közbiztonság legfontosabb kérdéseinek, valamint legyen tudásuk a megfelelő megelőzésről és védekezésről, valamint a polgárőrség munkájáról
Tevékenységek rövid leírása	Képzési anyagok összeállítása Képzések megszervezése az iskolákkal együttműködve Visszajelzések kezelése, képzési anyag folyamatos karbantartása, fejlesztése
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarcsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Általános iskolák
Várható konkrét eredmények	Tudatosabb fiatalok Hatékonyabb bűnmegelőzés
Várható hosszabb távú hatások	Új polgárőr tagok a fiatalok közül (miután elmúltak 18 évesek) Több információ a közösségekben a közbiztonságról és a polgárőrségekről
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Együttműködési Alap működési pályázata

Projekt megnevezése	Lakosok képzése, oktatása
Cél	A lakosok legyenek tudatában a közbiztonság legfontosabb kérdéseinek, valamint legyen tudásuk a megfelelő megelőzésről és védekezésről, valamint a polgárőrség munkájáról
Tevékenységek rövid leírása	Képzési anyagok összeállítása Képzések megszervezése a helyi civil szervezetekkel együttműködve Visszajelzések kezelése, képzési anyag folyamatos karbantartása, fejlesztése
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarcsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Helyi civil szervezetek
Várható konkrét eredmények	A közbiztonság terén tudatosabb lakosok Hatékonyabb bűnmegelőzés
Várható hosszabb távú hatások	Új polgárőr tagok Több információ a közösségekben a közbiztonságról és a polgárőrségekről
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Együttműködési Alap működési pályázata

Projekt megnevezése	Polgárőrségek kommunikációjának fejlesztése
Cél	A kommunikáció összes eszközét felhasználva a polgárőrségek munkája legyen ismertebb és elismertebb
Tevékenységek rövid leírása	Bemutató kiadvány szerkesztése és kiadása Szórólapok készítése és terjesztése Rendszeres cikk a helyi újságokban, a helyi honlapokon Facebook-kapcsolódás Polgárőrös pólók, matricák, tollak, egyéb reklám és ajándéktárgyak
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Helyi vállalkozások, mint szponzorok és mint megvalósítók
Várható konkrét eredmények	Ismertebbek a polgárőrségek és tevékenységük
Várható hosszabb távú hatások	Szorosabb kapcsolat a helyi lakosokkal, civil szervezetekkel
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Együttműködési Alap működési pályázata Pályázat civil szervezetek kiadványainak létrehozására (Karc Kft.) Szponzorok (pl. a pólókon a szponzor logója is rajta van)

Projekt megnevezése	Eszközparkok fejlesztése
Cél	A polgárőrségek eszközeinek fejlesztése, hogy magas szinten el tudják látni széleskörű feladataikat
Tevékenységek rövid leírása	Megfelelő állapotú és típusú (pl. terepjáró) gépjárművek beszerzése, javítása, felújítása CB-rádió rendszerek kiépítése Megfelelő munkaruházat biztosítása (2013-ban a tervek szerint államilag támogatják majd)
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Vállalkozások Daruszentmiklós Község Önkormányzata, Előszállás Nagyközség Önkormányzata, Nagykarácsony Község Önkormányzata
Várható konkrét eredmények	Hatékonyabb munka
Várható hosszabb távú hatások	Fenntartható polgárőrségek
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Együttműködési Alap működési pályázata Támogatók bevonása (pl. autószerelő műhelyek, vállalkozások)

Projekt megnevezése	Polgárőr lovas tagozat
Cél	Lovas polgárőr szolgálat feltételeinek kialakítása
Tevékenységek rövid leírása	<p>2012. augusztus 18-án a Polgárőr Lovas Tagozat országos találkozót tartott Lakiteleken, az I. Országos Lovas Polgárőr Szemlét. Gyermek versenyek mellett zászlós felvonulás, majd 90 fő polgárőr fogadalomtétele történt meg. Az ezt követő ügyességi versenyen 44 lovas vett részt, a rendezvényen egész nap 82 ló volt jelen.</p> <p>A lovaglás az egyetlen olyan sport, ahol a nemek azonos kategóriában indulnak világszerte, így nem volt meglepő a nők egyenrangú, kiváló helytállása, így az sem, hogy a verseny győztese női páros lett.</p> <p>A mindennapok gyakorlatában az igazi eredményeket a polgárőrség minőségi fejlesztése, a lóval megerősített külterületi járőrszolgálatok rendszeressé tétele fogja kiteljesíteni, amihez a Tagozat – egymás segítése és a széleskörű együttműködés érdekében – szakmai munkájával kíván hozzájárulni.</p> <p>A délelőtt lezajló Magyar Póni Klub Szövetség versenye pedig lehetőséget adott az ifjú lovas generációnak, hogy nyilvános helyen is bemutathassák eddig megszerzett tudásukat, ami rendkívül motiváló a gyermekek számára.</p> <p>A lovakkal való együttműködés egy sajátos életformát jelent, rendkívül szerteágazó tudásanyaggal, amely kihat a gyermekek nemcsak testi, de szellemi fejlődésére is. A lóval való kapcsolat – az önfegyelmzés, a küzdeni tudás, a problémamegoldó és kritikus gondolkodás, valamint a kreativitás fejlesztésével – pozitív irányba befolyásolja a személyiségfejlődést, segíti a környezettudatos és az egészséges életmódra történő nevelést, az öntevékeny testedzést.</p> <p>Mindez nélkülözhetetlen olyan készségek megalapozásához és fejlesztéséhez, mint a kötelességtudat, a mértéktartás, a kapcsolatteremtés, az együttműködés, a siker és kudarc feldolgozása, az együttérzés, az alkalmazkodás, a konfliktuskezelés, a segítőkészség és a tisztelet, amely kihat a gyermekek egész felnőtt életére és elősegíti helytállásukat a munka világában is.</p> <p>Mindezt az Országos Polgárőr Szövetség a sport-, és ifjúságvédelem körében fontosnak tartja a jövő polgárőreinek szakszerű lovagolás oktatásának felkarolását, amelynek kifejezéseként az I. Országos Lovas Polgárőr Szemle, Toborzó és Ügyességi Versennyel azonos napon, egy helyszínen került megrendezésre a Magyar Póni Klub Szövetség versenye is.</p>

	Daruszentmiklóson működik a Magyar Hagyományőrző Lovas Egyesület, és több gazda és tart lovat, valamint a nyáron megrendezésre kerülő Nomád Napokon is a környékről számos lovashajtó jön el. Az alapok tehát adottak, a Mezőföld pedig megfelelő helyszín a lovas szolgálat beindítására.
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Magyar Hagyományőrző és Lovas Egyesület
Várható konkrét eredmények	Lovas polgárőrök szolgálata A környező tanyák, majorok hatékonyabb figyelése, biztosítása
Várható hosszabb távú hatások	Növekvő biztonságérzet A lótenyésztési ágazat fejlődése
Lehetséges pályázati források	LEADER és Új Magyarország Vidékfejlesztési Program pályázatai

Projekt megnevezése	Közbiztonsági verseny fiatalok számára
Cél	A fiatalok motiválása, a közbiztonság fontosságára való felhívás, felkészülés
Tevékenységek rövid leírása	Partnerek bevonása A verseny megtervezése A verseny lebonyolítása, díjazások Kommunikáció
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Daruszentmiklós Község Önkormányzata, Előszállás Nagyközség Önkormányzata, Nagykarácsony Község Önkormányzata Általános iskolák
Várható konkrét eredmények	Közösségépítés Ismertebb polgárőrségek, új tagok
Várható hosszabb távú hatások	Tudatosabb fiatalok a bűnmegelőzés terén
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Együttműködési Alap működési pályázata

Projekt megnevezése	Szemétszedési akció
Cél	A környezet- és természetvédelem aktív támogatása, a településképek javítása
Tevékenységek rövid leírása	<p>A Magyar Hagyományőrző és Lovas Egyesület már megvalósított egy szervezett szemétszedési akciót Daruszentmiklóson, és a többi településen is van jó példa.</p> <p>Nem nehéz megszervezni egy ilyen akciót, ki kell jelölni az időpontot, meg kell hirdetni, biztosítani kell a minimális eszközigényt, és rendezni kell az összegyűjtött szemét sorsát.</p> <p>A gyenge pont a lakosok aktivizálása, ezért használni kell a kommunikáció minden formáját.</p>
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Helyi civil szervezetek Helyi önkormányzati intézmények
Várható konkrét eredmények	Tisztább közterületek
Várható hosszabb távú hatások	Aktív polgárok, felelősségtudat erősödése Környezettudatosság erősödése
Lehetséges pályázati források	

Projekt megnevezése	Közlekedésbiztonsági előadások szervezése
Cél	A lakosság hiányos közlekedésbiztonsági ismereteinek fejlesztése
Tevékenységek rövid leírása	Képzési anyagok, ismeretek, előadások összeállítása A képzési időpontok és helyszínek megszervezése Az előadások lebonyolítása Kommunikáció: meghirdetés, toborzás, interjú, cikk a megvalósult előadásokról, stb. Visszajelzések fogadása és feldolgozása
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Általános iskolák Helyi civil szervezetek
Várható konkrét eredmények	Javuló közlekedési helyzet A polgárőröknek is könnyebb dolguk lesz a közlekedési szituációk kezelésénél
Várható hosszabb távú hatások	Tájékozottabb lakosok Kevesebb baleset, kevesebb kár
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Együttműködési Alap működési pályázata

Projekt megnevezése	Parkoló gépjárművekkel kapcsolatos megelőzési feladatok
Cél	A gépjárművek parkolásának biztonságosabbá tétele
Tevékenységek rövid leírása	<p>A polgárőrök egyik fontos bűnmegelőzési feladata a gépjárműlopások, gépjárműfeltörések megelőzése. A polgárőr a gépjárműbe való betekintéssel győződhet meg arról, hogy nem hagytak-e az utastérben olyan tárgyakat (pl.: táskát, egyéb értékes dolgokat), amelyek bűncselekmény elkövetését eredményezhetik és a gépjármű feltöréséhez vezethetnek. Ilyen esetekben a polgárőr helyezzen el a szélvédőn a lopás veszélyeire figyelmeztető tájékoztatót: figyelemfelhívást, prospektust, szórólapot.</p> <p>Az ajtókilincsek megfogásával, a nyitás próbálgatásával nem szabad gépjárművet ellenőrizni. Ha a polgárőr a gépjárműbe betekintéskor azt észleli, hogy az ajtózár nyitott állapotban van, hívjon oda egy vagy két külső, együttműködésre hajlandó személyt, és előttük, mint tanúk előtt, az ajtók kinyithatók és bezárhatók. A lezárás előtt a polgárőr a gépkocsi műszerfalára helyezzen el egy figyelem felhívást a történekről és a polgárőrség elérhetőségéről. A tanúk nevét, lakcímét és elérhetőségét jegyezze fel, de ezt a lezárt kocsit tulajdonosával nem kell közölni.</p> <p>Abban az esetben, ha az autóriasztó a polgárőr eljárása során megszólal, maradjon a helyszínen, várja meg a tulajdonost, és közölje vele a körülményeket. Azokon a helyeken, ahol lehetséges (pl.: bevásárló központok, szórakozóhelyek stb.), értesíteni kell a tulajdonost.</p>
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Dunaújvárosi Rendőrkapitányság Daruszentmiklós Község Önkormányzata, Előszállás Nagyközség Önkormányzata, Nagykarácsony Község Önkormányzata
Várható konkrét eredmények	Kevesebb lopás (tulajdon elleni bűncselekmény) Kevesebb rongálási kár a gépjárművekben
Várható hosszabb távú hatások	Figyelmesebb autótulajdonosok
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Együttműködési Alap működési pályázata

Projekt megnevezése	Gépjármű-felismerési rendszer alkalmazása
Cél	A lopott vagy nem forgalomképes gépjárművek kiszűrése, külön figyelemmel az M6-os autópályára
Tevékenységek rövid leírása	<p>Az Országos Polgárőr Szövetség Gépjármű Felderítő Tagozata látja el azon polgárőr szövetségek és tagszervezetek érdekvédelmi, képviseleti, érdekérvényesítő és tájékoztatási feladatait, amelyek tagszervezetként önkéntesen társultak az országos tagozathoz.</p> <p>A Tagozat szervezi, koordinálja a tagszervezetek között gépjárművek felderítésére, valamint a közlekedésbiztonság javítására irányuló tevékenységét, továbbá segíti a működési és technikai feltételek javítását és a polgárőri munkát. A tagszervezetek a gépjármű felderítő munka mellett ellátják a polgárőri feladatokat is.</p> <p>Dunaújváros kistérségében nagy hagyománya van a gépjármű-felismerési rendszerek használatának, az országos versenyeken számos díjat bezsebeltek a helyi polgárőr szervezetek.</p>
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Dunaújvárosi Rendőrkapitányság
Várható konkrét eredmények	Több sikeresen megtalált lopott gépjármű Kevesebb nem megfelelő gépjármű az utakon (pl. lejárt műszaki)
Várható hosszabb távú hatások	Biztonságosabb közlekedés
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Együttműködési Alap működési pályázata

Projekt megnevezése	Illegális hulladéklerakások felderítése és megszüntetése
Cél	A környezetszennyezés csökkentése, a felelősök felderítése
Tevékenységek rövid leírása	A társszolgálatokkal közösen (erdészek, mezőőrök, stb.) az illegális hulladéklerakások felderítése A hulladék elszállításának megszervezése A felelősök kinyomozása és felelősségre vonása
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagymarási Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Partner őrszolgálatok Dunaújvárosi Rendőrkapitányság Daruszentmiklós Község Önkormányzata, Előszállás Nagyközség Önkormányzata, Nagymarás Község Önkormányzata Helyi civil szervezetek (a lerakók felszámolásában) Dunanett Kft.
Várható konkrét eredmények	Tisztább környezet Felelősségre vont felelősök
Várható hosszabb távú hatások	Az illegális hulladéklerakások számának csökkenése
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Együttműködési Alap működési pályázata

Projekt megnevezése	„Faültetés minden újszülöttért” mozgalom kezdeményezése
Cél	A fás területek növelése, a gyermekvállalási kedv javítása, közösségfejlesztés
Tevékenységek rövid leírása	<p>Napjainkban már számos településen, településrészen megvalósult ez a mozgalom, hogy minden egyes újszülött emlékére kis fát, vagy akár bokrot (pl. rózsza) ültet a közösség, kis emléktáblával.</p> <p>2009-ben a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium együttműködést írt alá az Országos Polgárőr Szövetséggel, amelynek része volt a Faültetés minden újszülöttért program támogatása is.</p> <p>Az ültetett növényeket a szülők, majd később a gyermekek gondozzák, persze évente az önkormányzatok is tartanak „nagyakarítást” közmunkásokat bevonva.</p>
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklós Község Önkormányzata, Előszállás Nagyközség Önkormányzata, Nagykarácsony Község Önkormányzata
Lehetséges partnerek	Daruszentmiklói Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Várható konkrét eredmények	<p>Nagyobb zöldfelületek</p> <p>Büszke szülők</p> <p>Egy újabb helyi nevezetesség a településeken</p>
Várható hosszabb távú hatások	<p>Több gyermek</p> <p>Erősödő közösségek</p>
Lehetséges pályázati források	<p>Vidékfejlesztési Minisztérium</p> <p>Nemzeti Parkok, természetvédelmi körzetek</p> <p>Erdészetek</p>

Projekt megnevezése	„Egy iskola – egy polgárőr” program megszervezése
Cél	Biztonságosabb intézmények, iskolák
Tevékenységek rövid leírása	<p>A polgárőrök az iskolakezdésig a forgalmat biztosítják az iskola esetleg óvoda környékén. Majd utána a közelben járőröznek. Délután az iskola elhagyásakor szentelnek nagyobb figyelmet a környéknek.</p> <p>Néhány tanács:</p> <p>Az iskolához vezető utak forgalma főként reggelente megnő, ezért fokozott figyelemmel közlekedjenek. Ajánlott nem a legrövidebb, hanem a legbiztonságosabb utat választani.</p> <p>A szülők minden esetben beszélgessenek el a gyerekekkel a közúti közlekedés szabályairól. Akár többször gyakorolják vele, például a bonyolultabb útkereszteződésekben az átkelést.</p> <p>Gyalogosan közlekedve mindenki legyen körültekintő, és az útestre lépéskor feltétlenül nézzenek körül, tilos helyen pedig ne próbáljanak meg közlekedni.</p> <p>Tömeg-közlekedési járművön való utazás során, hívják fel a gyerekek figyelmét, hogy ne tolakodjanak, ne rohanjanak, illetve a jelző hang esetén ne szálljanak fel a járműre, még ha az ajtó nyitva is van.</p> <p>Kerékpáros közlekedésnél, figyeljenek oda a megfelelő felszerelésekre, kanyarodás során minden esetben tekintsen körül, majd a kezével jelezze a kanyarodási szándékot.</p>
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Általános iskolák és óvodák Daruszentmiklós Község Önkormányzata, Előszállás Nagyközség Önkormányzata, Nagykarácsony Község Önkormányzata
Várható konkrét eredmények	Kevesebb konfliktus, kevesebb baleset, kevesebb 8 napon túl gyógyuló sérülés Biztonságosabb közlekedés
Várható hosszabb távú hatások	Kevesebb gyermekek elleni bűncselekmény
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Együttműködési Alap működési pályázata

Projekt megnevezése	Ifjúsági felelős
Cél	Az ifjúság, mint kiemelt célcsoport támogatása
Tevékenységek rövid leírása	<p>A polgárőrségeknél külön ifjúsági felelős kiválasztása szükséges, aki maga is fiatal, így jobban szót ért a többi fiatallal, és ismeri az ifjúság problémáit.</p> <p>Az ifjúsági felelős kapcsolatot tart az intézmények vezetőivel is, valamint az ifjúsági civil szervezetekkel, és természetesen az önkormányzatokkal.</p> <p>Fontos a megfelelő rendezvények szervezésében való részvétel.</p> <p>Az ifjúsági felelős fontos feladata a drogprevencióban való részvétel is.</p>
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	<p>Általános iskolák</p> <p>Ifjúsági civil szervezetek</p> <p>Daruszentmiklós Község Önkormányzata, Előszállás Nagyközség Önkormányzata, Nagykarácsony Község Önkormányzata</p>
Várható konkrét eredmények	<p>Kevesebb ifjúsággal kapcsolatos bűncselekmény</p> <p>Tudatosabb fiatalok</p>
Várható hosszabb távú hatások	Jobb kapcsolat a fiatalokkal
Lehetséges pályázati források	

Projekt megnevezése	Elsősegély-nyújtási képzések megszervezése
Cél	A lakosság elsősegély-nyújtási és egészségügyi ismereteinek fejlesztése
Tevékenységek rövid leírása	Partnerek bevonása Képzési anyagok, ismeretek, előadások összeállítása A képzési időpontok és helyszínek megszervezése Az előadások lebonyolítása Kommunikáció: meghirdetés, toborzás, interjú, cikk a megvalósult előadásokról, stb. Visszajelzések fogadása és feldolgozása
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklói Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Helyi civil szervezetek Általános iskolák Daruszentmiklós Község Önkormányzata, Előszállás Nagyközség Önkormányzata, Nagykarácsony Község Önkormányzata Országos Mentőszolgálat
Várható konkrét eredmények	Kevesebb súlyos, maradandó vagy halálos sérülés
Várható hosszabb távú hatások	Egészségesebb életmód terjedése
Lehetséges pályázati források	Nemzeti Együttműködési Alap működési pályázata

Projekt megnevezése	Karitatív tevékenységek szervezése
Cél	A polgárőrségek aktív részvétele a települések karitatív tevékenységeiben
Tevékenységek rövid leírása	A polgárőrségek felelős polgár imázsához hozzátartozik a karitatív tevékenység is. A polgárőrök mindenhol részt vesznek ilyen tevékenységekben, legyen az karitatív rendezvények szervezése, biztosítása, hátrányos helyzetű lakosok (idősek, szegények) segítése, és más helyi civil szervezetek karitatív tevékenységeinek támogatása.
Lehetséges megvalósító	Daruszentmiklósi Polgárőrség, Előszállási Polgárőrség, Nagykarácsonyi Polgárőrség
Lehetséges partnerek	Helyi civil szervezetek Önkormányzati intézmények Daruszentmiklós Község Önkormányzata, Előszállás Nagyközség Önkormányzata, Nagykarácsony Község Önkormányzata Helyi vállalkozások
Várható konkrét eredmények	Több karitatív rendezvény, tevékenység megvalósulása
Várható hosszabb távú hatások	Közösségépítés Erősödő szolidaritás Javuló imázs, kép a polgárőrökről
Lehetséges pályázati források	

Összefoglalás

A LEADER HACS három déli települése, Daruszentmiklós, Előszállás, Nagykarácsony a leghátrányosabb helyzetűek a térségben. Fejlesztési elképzeléseiket már 2004-ben összehangolták a Praedium Future programban, a partnerség, az egyeztetés azóta is töretlen. A bűnmegelőzést és a rendfenntartást mindhárom településen saját polgárőrség segíti, amely szervezetek fejlesztésre szorulnak minden szempontból, és a szervezetek közötti együttműködést is szükséges erősíteni.

A három déli település közbiztonság tekintetében is mutat elmaradásokat a többi környező településhez képest, ezért jelentős igény van a lakosok és a vállalkozások részéről az ilyen típusú tevékenységek fejlesztésére. A településeken megvan a párbeszéd az önkormányzati, a civil és a vállalkozói szféra között, a lakosok és a különböző döntéshozók, véleményalkotók jól ismerik egymást, tudnak közösen tenni a településük fejlesztéséért. Ezt az együttműködési és párbeszéd készséget is ki kell használni a közös fejlesztések megtervezésekor.

A tanulmány feltárta a három település helyzetét és röviden bemutatta a polgárőr szervezeteket, a jelenlegi helyzet által adott lehetőségeket, majd jó gyakorlatokat alapján konkrét javaslatokat, projekterveket fogalmazott meg a három szervezet fejlesztésére és együttműködésük erősítésére.

A legfontosabb eredmény, hogy létrejön a három település polgárőrségeinek egy olyan közös fejlesztési stratégiája, amely rövid távon megvalósítható, és az együttműködésnek köszönhetően sokkal hatékonyabb lesz, mint az önálló fejlesztések.

A tanulmányban 24 projektjavaslatot fogalmaztunk meg, amelyek száma természetesen bővíthető. Jól látható, hogy sok projekt a polgárőrségek működésének keretében megvalósíthatóak, külön beruházás megvalósítása nélkül. Ezért ezek a javaslatok jó alapot adnak a civil szervezetek működését támogató Nemzeti Együttműködési Alap pályázatainak megfogalmazásához is.

Kiemelt feladat a polgárőrségek „láthatóságának”, a települések életében való megjelenésének erősítése, azaz a lakosok ismerjék meg a tagokat, a feladatokat, az eredményeket, folyamatosan kapjanak tájékoztatást a tevékenységekről. Ennek köszönhetően megbecsültebb lesz a polgárőrök tevékenysége, valamint a tagok száma is bővül. A polgárőrségek kiváló minta a helyi állampolgári részvételre.

Alapvető fontosságú a három polgárőrség együttműködése, hiszen mindhárom szervezet kicsi, kevés forrással működnek, viszont a három település sok szállal kapcsolódik egymáshoz.

Fontos a jelen tanulmány felülvizsgálata 2 év múlva, amikor át kell tekinteni a megvalósult feladatokat, valamint újakat kijelölni.

Irodalomjegyzék

OPSZ, 2012: Polgárőr Magazin 2012/11-12., Országos Polgárőr Szövetség

OPSZ, 2009: Polgárőr alapismeretek, Országos Polgárőr Szövetség

Alaptörvény, 2011: Magyarország Alaptörvénye

Polgárőr törvény, 2011: 2011. évi CLXV. törvény a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól

Civil törvény, 2011: 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról

OPSZ, 2011: Polgárőr módszertani füzetek, Országos Polgárőr Szövetség

Lázár, 2007: „Egy iskola – egy polgárőr” mozgalom osztályfőnöki óra keretében tartandó előadásokhoz oktatási segédanyag, Országos Polgárőr Szövetség

OPSZ, 2005: Az Országos Polgárőr Szövetség Középtávú stratégiai feladatterve 2005-2009., Országos Polgárőr Szövetség

MRTTT, 2007: A polgárőrség társadalmi megítélése, Magyar Rendészettudományi Társaság Társadalomtudományi Tagozata

Nyilatkozat a tanulmány eredetiségéről

Alulírott Rohonczy Sándor, az M8-DUNAHÍD Közhasznú Nonprofit Kft. ügyvezetője, mint a tanulmány készítője büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom és aláírással igazolom, hogy a Polgárőrségek fejlesztése a déli térségben című tanulmány saját, önálló munkánk, és abban betartottuk a jogszabályok által előírt, a tanulmány készítésére vonatkozó rendelkezéseket.

Tudomásul veszem, hogy a tanulmány elkészítése során nem fogadható el, és a tanulmány elutasítását vonja maga után:

- szó szerinti idézet közlése idézőjel és hivatkozás nélkül;
- tartalmi idézet a hivatkozás megjelölése nélkül;
- más publikált gondolatainak saját gondolatként való feltüntetése;
- az interneten publikált írások változtatás nélküli¹ beépítése;
- más személy vagy a tanulmány készítője által elkészített és már korábban nyilvánosságra hozott, bármilyen címen, célból leadott tanulmány vagy dolgozat változtatás nélküli újbóli beadása.

Alulírott Láposi Ferenc, a Daruszentmiklósi Polgárőrség elnöke, mint a tanulmányt tartalmazó kérelem (pályázat) benyújtója büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom és aláírással igazolom, hogy a tanulmány készítője által tett nyilatkozat helytálló.

E nyilatkozat aláírásával tudomásul veszem továbbá, hogy amennyiben a tanulmány a fenti feltételeknek nem felel meg, a tanulmány és ezáltal a kérelem elutasításra kerül.

Daruszentmiklós, 2012. december 3.

Aláírás:

Aláírás:

.....
a tanulmány készítője

.....
a pályázat benyújtója

---

¹ Változtatás nélküli beépítésnek, illetve beadásnak számít, ha a beadott dokumentum a vele összehasonlított egy vagy több tanulmánnyal összességében több, mint 50%-ban azonos a szóköz nélküli karakterek számát tekintve.